

Pontes - uczenie się w Europie i dla Europy

Budowanie mostów w Euroregionie Nysa

Ucz się języka sąsiada!

Wspólnie dla inicjatywy wielojęzyczności w regionie PONTES

W dzisiejszym międzynarodowym społeczeństwie wiedzy coraz ważniejsze są kluczowe kompetencje, jak znajomość języków obcych, obcych kultur i społeczeństw. Euroregion Neisse-Nisa-Nysa dzięki swojemu położeniu na styku trzech państw Czech-Niemiec-Polski i wspólnym historycznych korzeniom tych państw jest jedynym w swoim rodzaju miejscem odpowiednim do nabycia tych kompetencji. Gdzie, jak nie tutaj, dzieci i młodzież może poznawać kulturę i sposoby życia codziennego swoich sąsiadów. Dorastają oni w wielu językach. Ponadto używają oni języków sąsiadów nie tylko podczas lekcji, ale również w codziennej komunikacji z ludźmi z krajów sąsiednich. Umiejętność rozumienia i rozmawiania językiem sąsiada to bardzo ważny czynnik do inicjacji przygranicznej współpracy, jak również dla gospodarczej przyszłości regionu i zamieszkujących tutaj ludzi.

Podczas gdy po stronie czeskiej i polskiej istnieje już odpowiednia motywacja do nauki języka niemieckiego, to po stronie niemieckiej musi być jeszcze wiele zrobione w tym kierunku. Poza tym istnieją zakorzenione przesady i wynikające z historii nastawienia do komunikowania się Niemców z Polakami, czy Czechami jedynie po niemiecku lub po angielsku.

W ostatnich latach zostało rozwiniętych wiele projektów i inicjatyw nakierowanych na przekazywanie kompetencji odnośnie języka polskiego i czeskiego, które się z sukcesem przyjęły. Do tego należą przygraniczne projekty pracy z dziećmi i młodzieżą, projekty w dziedzinie społeczno-kulturowej, modelowe koncepcje do nauczania języków sąsiada realizowane w Schkolas Hartau, Ebersbach, Jonsdorf, szkole podstawowej i Annengimnazjum w Görlitz, jak i niemiecko-polski związek szkół wyższych Uniwersytetu Neisse.

Nie można się jednak łudzić, że wszystko Dlatego nadszedł czas aby istniejące doświadczenia skonsolidować, zjednoczyć kompetencje po to, żeby stworzyć we wspólnym zaangażowaniu nową jakość, wykorzystać szczególne zasoby naszego regionu jeszcze intensywniej, aby kształcić zamieszkałych tutaj ludzi w sposób zorientowany na przyszłość.

Przygraniczna sieć kształcenia PONTES chce wspierać tą drogę nie tylko w ramach PONTES-Warsztatu „Sąsiedztwo i Język” (patrz str.4), lecz oferuje platformę do komunikacji dla zainteresowanych, którzy poświęcili się wspieraniu wielojęzyczności w Euroregionie Nysa. Dlatego podjęliśmy ten temat w naszym biuletynie informacyjnym i daliśmy szansę interesującym projektom z naszego regionu przedstawienia się szerszej publiczności. Będziemy również wspólnie z nimi tworzyć dn. 6 października 2-gie PONTES-Forum Edukacyjne 2004 „Ucz się języka sąsiada” (dalsze informacje str.12).

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy serdecznie do wykorzystania zaoferowanych możliwości, skorzystania z wymiany informacji i doświadczeń, zaprezentowania własnej pracy i zawiązania nowych kontaktów. Ponieważ tylko we wspólnym zaangażowaniu możemy wyczerpująco wykorzystać szanse naszego „trzykrajowego” regionu.

dr Regina Gellrich
PONTES - Agencja

A w środku

Język sąsiada - język obcy?

Prof. Dr Peter Schmidt,
rektor Uniwersytetu
Nysa.....str. 2

Polski i Czeski w szkołach regionu

Hans-Bernd Deutschmann,
dyrektor regionalnego wydziału
oświaty.....str. 3

TRINA - Ojczyzna w Europie Regionów

dr Kirsti Dubeck,
Uniwersytet Leipzig.....str. 6

„Ucz się języka sąsiada”

2. PONTES-Eukacyjne,
06.10.04 w St.
Moriental.....str. 12

Pozostałe do tematu edukacja

„Kto uczy się języka obce-
go, ten ściąga kapelusz
przed inną narodowością.“

Thordon Wildner

Język sąsiada język obcy?

Potrzeby, szanse, drogi i perspektywy w regionie przygranicznym

Prof. dr Peter Schmidt

W roku 2001 podwyższona uwaga została poświęcona Europejskiemu Roku Językowemu, a zwłaszcza tzw. „małym językom”. Z różnych projektów, które można było wtedy zauważyć tylko nieliczne stały się praktyką.

Do tych właśnie należy projekt *PONTES*, który znajduje się w regionie przygranicznym Wschodnia Saksonia - Północna Bohemia Dolnyśląsk.

Przyczyną dla tego wydaje się mi być, obok zaangażowania osób realizujących ten projekt, główna myśl Europejskiego Roku Języków:

„Wszystkie języki w Europie w formie ustnej i pisemnej mają taką samą kulturową wartość i taką samą kulturalną godność i są częścią europejskiej kultury i cywilizacji.”

Obecnie coraz częściej używa się pojęcia „interkulturalność”, bądź interkulturalne wykształcenie. Niestety zanika w tym rozpatrywaniu para pojęcia „własne i obce”. Obce jest pojmowane głównie jako to inne, jako definicja inności i różnicy. Pojęcie obcości jest wielopostaciowe i obejmuje obok języka obcego również obcy krajobraz, obcych ludzi z ich zwyczajami i przesadami, ich motywację do działania i ich przywiązanie do socjokulturowej wspólnoty, która zdeterminowana jest historycznie. Obok tego wykluczone są ogólne kontakty przygraniczne, a w szczególności komunikacja w regionie przygranicznym mówimy dzisiaj Euroregion jak żadna inna historyczna determinacja. Moim zdaniem należałoby rozpatrzyć dwie myśli:

Po pierwsze: razem ze sobą, obok siebie i przeciwko sobie pozostawiło głębokie ślady (pozytywne i negatywne) w świadomości członków różnych wspólnot kulturowych. Pozytywne i negatywne doświadczenie kształtują stosunki z innymi i odbieranie innych.

Po drugie: wielowiekowy kontakt Oberlausitz z „Bohemią” (język i kultura) doprowadził do wzajemnego oddziaływania i za każdym razem wzbogaczał innych.

Skutkiem jest sytuacja słabych kontrastów. Obserwujemy silne wpływy czeskie w gwarze Oberlausitz, jak i w innych niemieckich gwarach. Jak również w mowie potocznej Północnej Bohemii w kontaktach z Niemcami jest więcej wpływów niemieckich niż Środkowej Bohemii. Przy bardzo synchronicznym postrzeganiu nie znajdziemy żadnych tego początków. Jedynie diachroniczna analiza pozwala znaleźć źródła. Sytuacja słabych kontrastów jest wyzywająca! Za szybko następuje mylenie bliskości z równością i przeoczenie bycia innym. Problemy z kontaktami i komunikacją są skutkiem. Zawsze w kontaktach z obcymi będą tworzone relacje do własnego, własne będzie na nowo oceniane, własne stanie się świadome.

To jest proces doświadczenia siebie i obcych. Tylko jeżeli będziemy akceptowali obce kulturowa identyfikacja innych jako część europejskiej kultury, uda nam się na tej podstawie stworzyć europejską identyfikację, do której każdy włoży swoją część i w której będzie się mógł znowu odnaleźć. Właśnie obce i własne odgrywa bardzo ważną rolę przy nauczaniu języków obcych.

Doświadczeni nauczyciele języków obcych są tego świadomi, że razem z wyuczeniem nowego języka rosną kompetencje w języku ojczystym.

Każdy z nas przeżył, że podczas nauki języka obcego stał się bardziej świadomy własnego języka. Jest to argument dla wczesnego rozpoczęcia nauki języków obcych. Podczas gdy krytycy widzą w tym niebezpieczeństwo dla języka ojczystego, powinno się przy sensownym, metodycznym ukształtowaniu wczesnych faz osiągnąć efekt synergii. Jednak to wymaga:

Postawienie celu obcojęzycznych lekcji w sensie dwujęzyczności (produktywne) wydaje się nierealne i działa dlatego nie produktywnie. Tutaj pojawia się koncepcja, która już wcześniej była przez nas poruszana, a mianowicie „odbierająca wielojęzyczność”. Wydaje się ona bardziej realistyczna bardziej prawdopodobna do osiągnięcia wspierająca motywację.

Strategia wczesnego nauczania języków obcych połączona z celem ciągłej kontynuacji na różnych stopniach edukacji i wieku wymaga jednolitej koncepcji. Analiza teraźniejszej sytuacji przekazywania języków sąsiednich pokazuje, że w minionych latach dużo rzeczy powstało „punktualnie”. Nauczyciele mają jednak za mało pomocy naukowych, które odpowiadałyby tym wyżej postawionym wymaganiom. W pozytywnym słowa tego znaczeniu poruszamy się jednak na coraz wyższe poziomy. Przyczyną do tego są jedynie ekonomiczne aspekty wydawnictwa.

Kontakt

Prof. Dr phil. Peter Schmidt
Präsident der Neiße-University
Hochschule Zittau/Görlitz (FH) - University of
Applied Sciences
Theodor-Körner-Allee 16
02763 Zittau
Tel.: 0049 - (0)3583 - 61 18 89
Fax: 0049 - (0)3583 - 61 18 89
E-Mail: Peter.Schmidt@hs-zigr.de

Polski i Czeski w szkoła regionu PONTES Oferty są rozszerzane

Oferty są rozszerzane

Hans-Bernd Deutschmann

W Regionalnym Wydziale Oświaty w Bautzen przywiązuje się duże znaczenie opiece dla języków sąsiadów w powiązaniu z rozszerzeniem Unii Europejskiej. Nie tylko w obecnym roku szkolnym, lecz już od pięciu lat realizuję wraz moimi współpracownikami ten temat. Od zimowego semestru 2003/2004 studiuje 29 zainteresowanych nauczycieli (obok swojej pracy) język polski i czeski na Uniwersytecie Leipzigi.

Po to aby wyjść na przeciw wymaganiom poszczególnym typom szkół należy przedstawić następujące rozróżnienie.

Zakres szkoły podstawowej

W ramach Regionalnego Wydziału Oświaty w Bautzen dwie szkoły podstawowe biorą udział w projekcie „Intensywne uczenie języków”. Szkoła podstawowa w Görlitz przy Fischmarkt oferuje obok języka angielskiego język polski; szkoła podstawowa Lessing w Zittau również obok języka angielskiego język czeski. Od pierwszej do czwartej klasy uczą się prawie wszystkie dzieci języków sąsiednich.

Głównym celem nauczania języków obcych w szkole podstawowej jest rozwinięcie umiejętności komunikacji, a zwłaszcza rozumienie ze słuchu i obrazu. Język pisany towarzyszy naturalnej nauce języka. Zajęcia językowe przebiegają zgodnie z najnowszymi badaniami nauczania języków obcych. Dzięki temu następuje rozwój interkulturalnych zdolności do działania i wytworzenie świadomości językowej. Różnicowanie odbywa się z zastosowaniem mediów z uwzględnieniem różnorodności przedmiotowej, zabawy, muzyczności i kreatywności. Ponadto różnorodne spotkania z polskimi i czeskimi dziećmi i nauczycielami wspierają motywację do uczenia się. Nauczyciele, którzy uczą w języku polskim i czeskim posiadają certyfikat wydawany przez Sächsische Staatsministerium für Kultus.

Poza tym mamy do czynienia ze ścisłą współpracą nauczycieli ze specjalistycznymi doradcami dla intensywnego nauczania języków. Do dyspozycji szkół przewidziany jest asystent do spraw języków obcych.

Zakres szkoły średniej

Język polski i czeski, jako języki naszych bezpośrednich sąsiadów są oferowane w zakresie szkoły średniej zwłaszcza w obszarze granicznym. Jedną możliwością jest językowy profil. Może on być prowadzony dla języka polskiego i czeskiego od siódmej klasy jako nowy przedmiot. Takie kursy rozpoczynają się przeważnie informacjami o danym kraju i jego historii. Następnie zwraca się większą uwagę na przekazywanie zwrotów językowych, czytanie i słuchanie krótkich tekstów, mówienie. Dodatkowo istnieją na niektórych szkołach grupy robocze, w których uczniowie od piątej i szóstej klasy zapoznają się lepiej z tymi językami.

Kierownictwo i nauczyciele starają się przekonać rodziców i dzieci, że uczenie się języków sąsiadów jest koniecznością zaletą. Dobrym przykładem na ścisłą współpracę między rodzicami, uczniami, Regionalnym Wydziałem Oświaty i ministerstwem jest pilotażowy projekt w szkole średniej w Görlitz, w którym od roku szkolnego 2004/2005 będzie uczestniczyło 15 uczniów piątej klasy. Jako drugim językiem obcym będzie tutaj język polski.

Zakres gimnazjum

Na dwóch gimnazjach naucza się języka polskiego i na czterech języka czeskiego. Oba języki nauczane są od klasy szóstej do klasy dziesiątej jako drugi język obcy. Możliwość kontynuacji istnieje w grupach zaawansowanych lub podstawowych. Po zakończeniu kursu zaawansowanego następuje na koniec 12-tej klasy pisemny egzamin maturalny. W przypadku kursu podstawowego uczniowie mają możliwość wyboru, czy chcą zakończyć kurs egzaminem i czy ma być to egzamin pisemny, czy ustny.

Liczba uczniów, którzy wybierają język czeski jako drugi język obcy jest rosnąca. Język polski posiada długą tradycję w naszym zakresie. Lekcje w obydwu językach udzielane są przez native speaker'ów.

Gimnazjum Annen w Görlitz oferuje ponadto dwujęzyczne/dwunarodowe wykształcenie. Począwszy od 7 klasy uczą się polscy i niemieccy uczniowie razem w jednej klasie. Poszerzenie znajomości języków następuje przez zajęcia z geografii, które prowadzone są odpowiednio w językach partnerskich.

Postęp w edukacji w ramach języków sąsiadów przebiega w zgodności ze wspólnymi europejskimi zaleceniami.

Zakres szkoły zawodowej

Przyszli bankowcy, którzy uczą się w Centrum Kształcenia Zawodowego dla Gospodarki i Społeczeństwa w Görlitz uzyskują dodatkowe zajęcia z języka polskiego i czeskiego, dzięki czemu mogą sobie lepiej zabezpieczyć start w karierę. Przyszli asystenci do spraw turystyki tej samej szkoły uczą się języka czeskiego jako trzeciego języka obcego. Następnie proponuje się uczniom Centrum Kształcenia Zawodowego dla Techniki w Görlitz język polski. Centrum Kształcenia Zawodowego w Zittau przeprowadza już od dawna, zwłaszcza w dziedzinie gastronomii, raz do roku tygodniową wymianę niemieckich uczniów z polskimi. Zajęcia w centrach kształcenia zawodowego charakteryzują się wielkim zaangażowaniem w przekazaniu nie tylko ogólnego słownictwa, ale także tego zorientowanego na praktykę.

Kontakt

Hans-Bernd Deutschmann
 Direktor des Regionalschulamtes Bautzen
 Otto-Nagel-Str. 1
 02625 Bautzen
 Tel.: 0049 - (0)3591 - 62 15 50
 Fax: 0049 - (0)3591 - 62 15 70
 E-Mail: hans-bernd.deutschmann@rsab.smk.sachsen.de

Jak rozumiemy naszych sąsiadów?

Bilans i podsumowanie PONTES- Warsztatu „Sąsiedztwo i język”

Cornelia Sommerfeld, Giselher Woite

Uczyć się języka sąsiadów to powinno być już w naszym regionie oczywiste. Jednak kto mówi albo uczy się faktycznie języka polskiego lub czeskiego?

Niestety takie przypadki w Euroregionie Nysa są tylko wyjątkami. My, warsztat „Sąsiedztwo i język”, który jest programem porozumienia między sąsiadami, chcemy zaryzykować podsumowanie. Po sześciu miesiącach imprez odnośnie dalszej edukacji, które przeprowadziliśmy zimą i wczesną wiosną 2004, należy podsumować cały rząd przedszkoli, szkół, centrów kształcenia i pracy w Saksonii, Polsce i Czechach.

Najlepszym miejscem do nauki języka obcego są nadal szkoły przynajmniej tak powinno być. Jednak kiedy przyglądnijemy się temu bliżej to właśnie w Europejskim Mieście Görlitz-Zgorzelec jedynie mały ułamek uczniów uczy się języka polskiego. To powoduje, że Językowy Profil w Annen-Gimnazjum jest zagrożony tym, że się niewielu uczniów znajdzie, którzy będą chętni do nauki trzeciego języka obcego. W wyniku tego wspólne dorastanie jest jeszcze nie osiągnięte. Światłem w tunelu może być, to iż w ubiegłych miesiącach Regionalny Wydział Oświaty w Bautzen zdecydował, że od następnego roku szkolnego język polski będzie obowiązkowym przedmiotem w szkole średniej Görlitz-Fischmarkt. Rodzice walczyli o to, aby ich dzieci, które już uczyły się języka polskiego w szkole podstawowej mogły dalej się go uczyć. Jest to bardzo ważne, gdyż właśnie absolwenci takich szkół decydują się na takie zawody, w których takie umiejętności językowe są mile widziane.

Jednak najmniej uwagi przykładą się najmłodszym. Polsko-niemieckie przedszkole nr 3 w Görlitz zostało właśnie zamknięte. Jest to krok w do tyłu nie tylko dla miasta Görlitz Zgorzelec i dla dzieci, które mogły tam uczyć się języka sąsiada, ale również dla pedagogów i rodziców, którzy zawiazali prawdziwe przyjaźnie.

Powinniśmy nie tracić odwagi słysząc takie wiadomości. Warsztat „Sąsiedztwo i język” wie, że wrastanie się w język obcy musi odbywać się konsekwentnie od małego. Dlatego nastawia się nasza grupa robocza „Pedagodzy sąsiedztwa na wymianę doświadczenia. W jej tle obecne jest przede wszystkim przekazywanie metod we wszystkich dziedzinach edukacji: przedszkole, szkoła, dorosłość. Głównym punktem dla najmłodszych jest językowe i dydaktyczne kształcenie wychowawców. Ponadto obok wymiany doświadczenia rozpatrywane są różne drogi do realizacji efektywnej nauki języków obcych. Jak wyjaśnić gry dzieciom mówiącym różnymi językami? To jest tylko jedno z pytań metodycznych, na które trzeba sobie odpowiedzieć. W tym celu przekazała pani Andera Gerlach z przedszkola Birkenhof w Zittau-Hartau dobre doświadczenia uczestnikom grupy roboczej „Pedagodzy sąsiedztwa”. Brała ona już udział we wszystkich sześciu imprezach i bardzo szanuje terażniejszą wymianę. „Pani Wojciechowski, nauczycielka w szkole podstawowej Görlitz-Fischmarkt pokazała nam metody, jak można przeprowadzać gry dla dzieci mówiących różnymi językami. Interesujące jest również to, iż podczas każdej imprezy prezentowała się inna instytucja. Przez to można doświadczyć wrażeń i idei wspólnej pracy.”

Andrea Gerlach chce stać się aktywna w swojej niemiecko-czeskiej dziedzinie. Już teraz przychodzi raz w tygodniu nauczyciel do przedszkola, który uczy dzieci języka czeskiego. „Problemem jest to, że najlepiej uczy się przez zastosowanie” mówi Andrea Gerlach. „Godzina tygodniowo języka obcego to dla dzieci za mało. Znaleźliśmy już jedno czeskie przedszkole w Hartau i mamy nadzieję, że właśnie przez grupę roboczą uda nam się nawiązać dobry kontakt.

Dla ludzi dorosłych, którzy są już w życiu zawodowym, i którzy nie mieli możliwości uczyć się języków w szkole, wygląda cała sytuacja jeszcze gorzej. Uczenie się języków obcych w myśl koncepcji uczenia się przez całe życie przychodzi bardzo ciężko. Obok pracy i rodziny trzeba sobie zadać dużo trudu, aby uczyć się efektywnie języków. Dla pedagogów jest ważniejsze od normalnych kursów uczenie się zwrotów i słówek, które mogą wykorzystać potem w przedszkolu. To są codzienne zwroty, jak: podejść tutaj, ubierz się, teraz możesz iść się bawić itd.

Dorośli interesują się przede wszystkim konkretnym zastosowaniem nabytej wiedzy, np.: czy mam przez to możliwość szybszego znalezienia pracy? Jakże istnieją problemy i możliwości odnośnie pozwolenia na pracę i pobyt? Co oznacza porozumienie z Schengen dla naszego regionu? Właśnie pod tym tematem zorganizowaliśmy 4-tego maja 2004 w Görlitz naszą ostatnią imprezę, właśnie tam zostały te zagadnienia omówione. Podstawą do tego było wejście do Unii Europejskiej Polski i Czech 1-go maja 2004.

Po to aby bardziej rozbudować naszą sieć staramy się intensywnie o finansowanie dla kursu językowego „Język czeski językowe i metodyczne kształcenie”. Jednym z następnych zamiarów jest sfinansowanie i zorganizowanie zebrania nauczycieli języków z krajów sąsiednich i materiałów do nauki języków.

Chcemy dalej w naszych staraniach motywować ludzi z naszego regionu do nauki języków sąsiadów. Właśnie odnośnie tego tematu inicjujemy razem z Agencją PONTES forum edukacyjne, które odbędzie się 6-tego października 2004 w Ostritz w Centrum Spotkań St. Marienthal. Zaproszeni są przede wszystkim referenci (wraz z tłumaczami) z Hochschule Zittau- Görlitz i Ministerstwa Kultury Saksonii. W centrum spotkania południowego warsztatu „Sąsiedztwo i język” znajduje się motywowanie ludzi: więcej szans na rynku pracy przez znajomość języków sąsiednich.

Kontakt

Euro-Schulen Görlitz gGmbH
Giselher Woite
Straßburg-Passage
02826 Görlitz
Tel.: 0049 - (0)3581 - 40 51 26
Fax.: 0049 - (0)3581 - 40 37 76
E-Mail: Giselher.Woite@t-online.de

„Sieć edukacyjna Görlitz-Zgorzelec” i „Budowanie Europy przez naukę języków obcych”
Dwa projekty do wspierania języka polskiego i wiedzy o Polsce

Kinga Hartmann

Z dotychczasowych doświadczeń wynika, iż po wstąpieniu Polski do UE znacznie wzrosło zainteresowanie językiem polskim, zajęciami z języka polskiego i współpracą z polskimi szkołami.

Aby wyjść na przeciw temu rozwojowi zostały powołane do życia przez Regionalny Wydział Oświaty Bautzen dwa projekty. Dzięki tym projektom będzie wspierane rozszerzanie się znajomości języka polskiego i wiedzy o Polsce. Projekty te będą trwały 2 lata i są finansowane z środków unijnych (INTERREG IIIa).

Do głównych działań w ramach tych projektów można zaliczyć: dokształcanie nauczycieli i osób podejmujących decyzję, partnerstwo szkolne, wymiana uczniów, jak również wspólne interdyscyplinarne polsko-niemieckie projekty.

Dzięki temu rozszerzamy paletę ofert w szkołach regionu. Ponadto dzięki nowoczesnym działaniom i instrumentom zostaje stworzona wrażliwość uczniów i rodziców na kulturowe i gospodarcze szanse, jakie wynikają z sąsiedztwa z Polską. W wyniku czego cały czas wspierany jest profil kształcenia, który stanie się fundamentem regionalnej świadomości, zahamuje proces emigracji i podkreśli atrakcyjność naszego regionu. W ten sposób wszyscy uczniowie będą przygotowani do specyficznych regionalnych warunków życia i nauczą się z nich wydobyć najlepsze gospodarcze i kulturowe rzeczy.

Wzrost umiejętności językowych w regionie jest bardzo ważnym czynnikiem gospodarczym. Wspólny niemiecko-polski rynek pracy wymaga dwujęzycznej siły roboczej, która jednocześnie będzie potrafiła obchodzić się z internacjonalizacją i mentalnością ludzi z innego regionu. Już dziś można zaobserwować na przykładzie rynku pracy w Görlitz, że właśnie takie kompetencje są przez pracodawców poszukiwane.

Właśnie aby osiągnąć takie cele, zostały stworzone po przeprowadzeniu badania specjalne oferty edukacyjne dla nauczycieli, uczniów i rodziców. I tak np.: dla nauczycieli istnieje możliwość dokształcania, gdzie zaprezentowane są niemiecko-polskie problemy, i jak można je poruszać podczas różnych zajęć lekcyjnych. Dla uczniów przeprowadzane są różnego rodzaju projekty, które wykraczają poza jeden określony przedmiot. Projekty te mają na celu obudzenie wspólnych interesów polskich i niemieckich uczniów. Właśnie bezpośredni kontakt z polskim rówieśnikiem i jego otoczeniem prowadzi do likwidacji przesądów i do nowego pojmowania innych.

Do tego ważna była współpraca z różnymi nauczycielami i reprezentantami instytucji kulturowych, takich jak np.: doradca Śląskiego lub Miejskiego Muzeum w celu obudzenia zainteresowania „obcymi” i wzajemnego uznawania i tolerancji.

W tym kontekście dyskutowano o odpowiednim ukształtowaniu celów i zasad wymiany uczniów w regionie granicznym, jak również poruszono do tego problem odpowiednich projektów polsko-niemieckiej wymiany uczniów.

Przykłady przeprowadzonych działań i imprez (grudzień 2003-czerwiec 2004)

1. Przygotowanie kwestionariusza i przeprowadzenie ankiety wśród wybranych szkół Wydziału Oświaty Bautzen odnośnie poziomu zajęć z języka polskiego i wiedzy o Polsce. Rozesłano to do około 100 uczniów, z czego około 70 odpowiedziało. Odpowiedzi są jeszcze oceniane.

2. Przygotowanie i przeprowadzenie zebrania w teatrze (Theater zu Görlitz), które odbyło się 23-ego stycznia 2004. Cel: zaprezentowanie obydwóch projektów przed polskimi i niemieckimi partnerami. Na koniec uzgodnienia współpracy.

3. Przygotowanie i przeprowadzenie zebrania na temat niemiecko-polskiego partnerstwa szkół przygranicznych, które odbyło się 26-ego marca w Görlitz, razem we współpracy z Generalnym Konsulatem Niemieckim Wrocław.

4. Przygotowanie całego rzędu możliwości dokształcania dla nauczycieli na przyszły rok szkolny odnośnie wiedzy o Polsce (Możliwości te zostały zatwierdzone przez XIV wydział Regionalnego Wydziału Oświaty Bautzen w marcu 2004).

5. Współpraca przy przygotowaniu prezentacji szkół z Görlitz w ramach imprezy „Sachsen w Europie” w Berlinie 1-ego kwietnia 2004.

6. Przygotowanie i przeprowadzenie konferencji przez kierowników szkół podstawowych, średnich i gimnazjalnych. Tematem tej konferencji było „Rozszerzenie UE i przyszła rola szkół w przygranicznym regionie”.

7. Przygotowanie i przeprowadzenie giełdy dla partnerstwa szkół we współpracy z DPJ Warszawa 5-7 maj 2004 w St. Marienthal. Podczas tego przedstawiło się 20-tu polskich i 20-tu niemieckich uczniów.

8. Przygotowanie i przeprowadzenie imprezy z okazji poszerzenia UE, która odbyła się 1-ego maja 2004 w Annen-gimnazjum z Görlitz we współpracy z 17-tym gimnazjum z Wrocławia, jak również szkół ze Zgorzelca.

9. Przygotowanie i przeprowadzenie wycieczki dokształcającej „MetroPolska w kierunku Polska” do Wrocławia w dniach 11- 13 czerwiec 2004. Uczestnicy: 10 nauczycieli z Annen-Gimnazjum, polska nauczycielka ze szkoły Fischmarkt. Wycieczka została zrealizowana we współpracy z Polskim Instytutem Leipzig i Centrum Willy Brand Uniwersytetu Wrocław.

Kontakt

Regionalschulamt Bautzen
Kinga Hartmann
Otto Nagel Str. 1
02625 Bautzen
Tel.: 0049 (0) 3591 - 62 14 25
Fax: 0049 (0) 3591 - 62 14 02
E-Mail: interreg@rsab.smk.sachsen.de

TRINA Ojczyzna w Europie Regionów

Współpraca przygraniczna w trójnarodowej Online-gazetki szkolnej

Dr. Kirsti Dubeck

TRINA - za tym kryje się pierwsza w Saksonii trójnarodowa online-gazetka szkolna. Istnieje ona od października 2003 (www.euro.schulen.goerlitz.de) i powstała w ramach programu „Ojczyzna w Europie Regionów”. Projekt ten przeprowadzany jest we współpracy z szkołami regionu i Centrum Badań i Rozwoju Pedagogicznej Praktyki Zawodowej (ZpB) na Uniwersytecie Leipzig. Jest on zakorzeniony w Euroregionie Nysa i Łąba. Projekt „Ojczyzna w Europie Regionów” zajmuje się związkami między konkretną praktyką szkolną i pedagogicznymi badaniami. Powstał on na początku jako oddelegowanie jednego nauczyciela przez Sächsisches Staatsministerium

für Kultus w celu współpracy nad projektem. Do tego została dołączona praca studentów i promotorów Uniwersytetu Leipzig. W postaci prac magisterskich i seminaryjnych.

Jednak w prawdziwym środku tego projektu znajdują się konkretne spotkania i wspólna praca polskiej, niemieckiej i czeskiej młodzieży. Z tego rozwinęła się sieć 14-tu niemieckich, polskich i czeskich gimnazjów, wzgl. liceów w Euroregionie Nysa u Łąba. Naukowa opieka zagwarantowana jest przez współpracę ZpB z pedagogicznym fakultetem TU Liberec i Instytutem Języków Obcych Wyższej Szkoły Państwowej w Wałbrzychu.

W centrum tego projektu znajduje się rozpatrywanie uczniów o ich regionie i ich ojczyźnie. Przy tym powinno zostać rozwinięte i wspierane uczenie się o regionie, które opiera się nie tylko na wiedzy o regionie ale na innych kompetencjach (kultura, społeczeństwo, wartości, międzykulturalność, własna osobowość, itp.).

Celem tego jest to, aby uczniowie (nauczyciele) patrzyli na swój region nie jako na niemiecki, polski czy czeski, ale jako na transnarodowy region, który nie kończy się na politycznej granicy w najprawdziwszym słowa tego znaczeniu ale jako Euroregion z wspólną historią i przyszłością.

W ramach tego projektu „Ojczyzna w Europie Regionów” młodzież rozpatruje regionalne tematy w grupach wielo- i trójnarodowych. Zbierają oni fakty np.: o połączeniach środowiska z gospodarką, które później zostają wzbogacane razem z nauczycielami i wydawnictwem podręczników Klett jako podstawa do przekazywania wiedzy podczas lekcji w sposób nakierowany na przeżycia. Zajmują się oni również zwyczajami i językami tego regionu lub komunikują się między sobą używając niewerbalnych elementów.

TRINA chce popierać współpracę wykraczającą poza granicę. Stanowi on platformę dla wymiany informacji i pokazuje, że również szkoła może funkcjonować ponad granicami krajów i że wszyscy mogą tylko z tego skorzystać, pod warunkiem realizacji trójnarodowych projektów.

Trójjęzyczność tej gazetki wymaga i wspiera umiejętności językowe, które powinny służyć rozwojowi wspólnego

uczucia, które łączy kraje sąsiednie według motta „Ojczyzna w Europie Regionów”.

Europejskie myślenie jest dniem codziennym redaktorów gazetki. Artykuły wędrują ponad granicami zanim pojawiają się w trzech językach na stronie internetowej. „Ograniczenia, obawy między Polakami, Niemcami i Czechami istnieją i które sięgają czasów wojny muszą teraz ostatecznie upaść”, twierdzi Kamila Buniewicz z Gimnazjum im Emilii Plater w Zgorzelcu. 17-to letnia Polka chce studiować turystykę, w Niemczech jeśli wszystko się uda, co umożliwi jej pośrednictwo między ludźmi różnych narodowości.

Kontakt

Dr. Kirsti Dubeck (Projektleitung)
Universität Leipzig/ZpB
K.-Heine-Str. 22b
04229 Leipzig
Tel.: 0049 - (0)341 - 97 31 564
Fax: 0049 - (0)341 - 97 31 569
E-Mail: Dubeck@uni-leipzig.de

SZKOŁA I GOSPODARKA Euroregion rozwija się

Projekt wspierania wyboru zawodu

Christian Lange

Przystąpienie Polski i Czech do Unii Europejskiej otworzyło przed saksońskimi uczennicami i uczniami nowe możliwości na rynku edukacyjnym. Już pod koniec roku 2003 w Euroregionie Neiße-Nisa-Nysa został powołany przez Fundację Niemieckiej Gospodarki do życia projekt o nazwie „Szkoła i Gospodarka Euroregionu”. Projekt ten ma na celu wspieranie uczniów i nauczycieli w ponad granicznej orientacji zawodowej. Projekt pilotowy został przeprowadzony wspólnie przez Saksońskie Ministerstwo Kultury i Wspólnotę Pracy Szkoła i Gospodarka przy wsparciu PONTES. Pierwsze wyniki są już widoczne.

Podstawowym założeniem Szkoły i Gospodarki Euroregionu jest zaangażowanie się w ten projekt gospodarki. W tym celu zachęca się szkoły ogólnokształcące z Saksonii do współpracy z szkołami i przedsiębiorstwami z Polski i Czech; „Szkoły nie są samodzielnymi wyspami; szkoły muszą współpracować z partnerami z poza branży edukacyjnej- tym partnerem jest gospodarka regionalna”,

nadmienił Saksoński Minister Kultury Prof. Dr Karl Mannsfeld podczas oficjalnego rozpoczęcia projektu w kwietniu tego roku w Dreźnie. W ten sposób można zapewnić, że te starania wspierane przez środki z Fundacji Roberta Boscha oraz poprzez program Unii Europejskiej pod nazwą INTERREG III A, nie pozostaną w sferze rozważań teoretycznych. W tym momencie w projekcie tym bierze udział 23 szkół i 13 przedsiębiorstw Euroregionu Neiße-Nysa-Nisa. Dwie spośród tych szkół prowadzą współpracę z trzema szkołami partnerskimi; natomiast Gimnazjum w Niesky i Szkoła Średnia w Rothenburgu współpracują z czterema. Podczas organizowanych przez Fundację Niemieckiej Gospodarki warsztatów następuje wymiana pomysłów pomiędzy kadrami nauczycielską i dyrektorami placówek trzech krajów. Ma to na celu jak najlepsze wykorzystanie możliwości jakie oferuje ten projekt, tak aby uczniowie czerpali z tego jak najwięcej korzyści. Dyskutuje się nad koncepcjami prowadzenia zajęć, a także nad tym, które zawody i zarazem które przedsiębiorstwa partnerskie są atrakcyjne dla konkretnej klienteli. Pomocni w dyskusjach są pracownicy Fundacji Niemieckiej Gospodarki. Uczestniczące w programie szkoły dostają do dyspozycji specjalne pomoce naukowe. Fundacja Niemieckiej Gospodarki wspiera szkoły przy tworzeniu planów, informuje w sprawie zarządzania projektem, kontaktuje z przedsiębiorstwami. Doradza jak konkretnie może wyglądać ponad graniczna współpraca lub też pomaga w organizacji zagranicznych praktyk.

W trakcie warsztatów brał udział także Garret B. van der Glas z Liceum Het Stedelijk w Enschede (Holandia), który posiadając długoletnie doświadczenie w współpracy szkół i przedsiębiorstw w rejonie granicznym Holandii z landem Nordrhein-Westfalen, służył radą i dowodził, iż taka współpraca może mieć charakter długofalowy i nie musi się kończyć wraz z oficjalnym zakończeniem projektu. Współpraca szkół z Niesky w Niemczech i Zgorzelca rozpoczęła się od wspólnej wycieczki do Elektrowni Turów. Poza tym mają miejsce wzajemne odwiedziny, podczas

których organizowane są zawody sportowe. Organizowane są wspólne warsztaty tematyczne lub też organizuje się jak to miało miejsce w Gimnazjum w Seifhennersdorf niemiecko-czeskie spotkania dyskusyjne z przedstawicielami szkół, gospodarki, uniwersytetów i polityki. Wszyscy

W projekcie biorą udział następujące szkoły z regionu PONTES

Region Graniczny Saksonia- Czechy

Mittelschule „An der Weinau”, Zittau
 Evangelische Mittelschule, Gaußig
 Humboldt- Gymnasium, Ebersbach
 Gymnasium Seifhennersdorf
 Landau- Gymnasium, Weißwasser

Euroregionalni Gymnazium, Liberec
 Biskupske Gymnazium Varnsdorf
 Gymnazium Rumburk
 Gymnazium Rumburk
 Gymnazium Ivana Olbrachta, Semily

Region Graniczny Saksonia- Polska

Friedrich- Schleiermacher- Gymnasium, Niesky
 Mittelschule „Moritz Zimmermann”, Rothenburg
 Mittelschule „Auf dem Eigen”, Bernstadt
 Mittelschule „Geschwister Scholl”, Ostritz- Hirschfelde

Zespół Szkół Licealnych, Zgorzelec
 Publiczne Gimnazjum w Przewozie
 Gimnazjum Publiczne, Olszyna
 Szkoła Podstawowa, im. Jadwigi Śląskiej, Bogatynia

Region Graniczny Saksonia-Czechy-Polska

Andert- Mittelschule, Ebersbach Zakładni Skola Kunraticka, Liberec Szkoła Podstawowa i Gimnazjum, Porajów
 Mittelschule Seifhennersdorf Zakładni Skola, Rumburk Miejski Zespół Szkół Gimnazjum Nr. 1, Świeradów Zdrój

uczestniczący w projekcie jednoczą się wokół celu przybliżenia uczniom kultury sąsiedniego kraju, zburzenia uprzedzeń oraz umiędzynarodowienia procesu orientacji zawodowej. Nie mniej ważnym celem jest tutaj poprawa znajomości językowych uczniów co da im możliwości studiowania i nabywania wykształcenia za granicą. Uczestniczący w projekcie partnerzy są mocno zaangażowani, pomysłowi, nie brakuje im jednak realizmu, co stanowi podstawowy warunek sukcesu tego projektu. Na jesieni projekt zostanie uzupełniony przez tzw. paszport kwalifikacji zawodowej. Za pomocą tego instrumentu uczniowie będą mogli udokumentować uczestnictwo w praktykach, dniach informacji zawodowej, co stanowić będzie dodatkowy argument podczas ubiegania się o pracę. Każdej szkole uczestniczącej w projekcie zostanie zapewniony zestaw paszportów dla jednej klasy. Od maja projekt ten został również wprowadzony w Euroregionie Pro-Europa-Viadrina w regionie granicznym Brandenburg-Polska.

Kontakt:

Stiftung der Deutschen Wirtschaft für Qualifizierung und Kooperation e. V. (sdw), Frau Aust,
 Breite Str. 29, 10178 Berlin
 Tel.: 0049 - (0)30-27 89 06 - 10
 E-Mail: schulewirtschaft@sdw.org, sdw@sdw.org

„Chęć, zrozumieć naszych sąsiadów”

Projekt osłonowy w ramach programu przyszłości Okręgu Löbau- Zittau

Dr. Birgit Dippe

Bariery językowe są jedną z ważniejszych przeszkód w integracji regionów wielojęzycznych. To w jakim stopniu Okręg Löbau- Zittau wykorzysta swoje zalety wynikające z położenia na trój styku granic, zależy w dużej mierze od znajomości języków swoich sąsiadów. Języki obce są jedną z kluczowych umiejętności w rozwijającym się społeczeństwie europejskim.

Okręg Löbau- Zittau, ze względu na swoje wyjątkowe położenie, w bezpośrednim sąsiedztwie dwóch wschodnioeuropejskich państw, stoi przed szansą rozwinięcia się jako okręg posiadający wyjątkowe kompetencje wynikające ze znajomości języka swoich sąsiadów.

W tym celu powstał projekt osłonowy pod nazwą „Chęć, zrozumieć naszych sąsiadów”, który jest częścią uchwalonego w listopadzie 2003 roku programu przyszłościowego Okręgu Löbau- Zittau (www.hier-waechst-europa.de)

Cele projektu

Naukę, mówienie i rozumienie języka sąsiedniego narodu uważa się obecnie za rzecz normalną. Projekt ten ma na celu pokazanie ludziom szans i zalet związanych z nauką języka sąsiada i nabyciem kompetencji interkulturowych regionu. Ważnym jest aby uświadomić sobie, że mamy w tym zakresie doświadczenia i pierwsze sukcesy.

Europa może być budowana w naszym regionie tylko wtedy, kiedy znajomość języka sąsiada stanie się normalnością a nie wyjątkiem. To przesłanie powinno zostać w głowach ludzi odwiedzających Okręg Löbau-Zittau.

Jest to trudny i długotrwały proces, który wymaga współpracy pomiędzy ludźmi ze wszystkich krajów tego regionu. Ważnym jest aby uświadomić sobie, że mamy w tym zakresie doświadczenia i pierwsze sukcesy.

Powinno być normalnością dla ludzi z naszego regionu, że nabywanie kompetencji interkulturowych oraz nauka języka obcego jest procesem długotrwałym, zaczynającym się w przedszkolu, szkole, na studiach i trwającym całe życie. Powinno mieć miejsce zarówno w pracy jak i podczas czasu wolnego.

Aby osiągnąć cele jakie sobie stawia ten projekt należy stworzyć szeroką ofertę zajęć językowych, skierowaną do różnych grup wiekowych i zainteresowań. Zajęcia te powinny być prowadzone przez wyszkolony personel i cechować się odpowiednią jakością nauczania.

Partnerzy

W obecnej początkowej fazie projektu zostało założone specjalne forum pod przewodnictwem pani Dr Dippe (Euro-Schulen Zittau GmbH) i przy bliskiej współpracy z warsztatami *PONTES*. Forum to zostało nazwane „Sąsiedztwo i Język”. Członkami tego forum są przedstawiciele następujących instytucji:

- Euro- Schulen Zittau GmbH
- *PONTES*- warsztat „Sąsiedztwo i Język”
- Gimnazjum Herrnhut
- Holzhof Zittau
- Volkshochschulen Zittau und Löbau
- Hochschule Zittau/ Görlitz
- Przedszkole Knirpshausen Zittau
- Przedszkole w Lückendorf

Pierwsze wspólne zadania

Do zaplanowanych zadań, które będą wspólnie realizowane począwszy od lata 2004 należą między innymi:

- Stworzenie broszury informacyjnej o czynnościach i projektach w Okręgu Löbau- Zittau, które mają na celu wspieranie nauki języka,
- Współdziałanie w drugim forum edukacyjnym *PONTES* 2004 pod nazwą „Ucz się języka sąsiada”,
- Organizacja akademii letniej pod tytułem „ Chęć, zrozumieć naszych sąsiadów” na rok 2005,
- Wspólna praca nad prezentacją projektu i zaprojektowaniem logo.

Wszyscy chętni do współpracy z forum są mile widziani.

Kontakt

Euro-Schulen gGmbH
Dr. Birgit Dippe, Schulleiterin und Projektkoordinatorin
Heinrich-Heine-Platz 4
02763 Zittau
Tel.: 0049 (0) 3583 - 68 37 0
Fax: 0049 (0) 3583 - 68 37 13
E-Mail: info@es.zittau.eso.de; birgit.dippe@web.de

Linguaporta

Portal językowy w trójkącie trzech państw

Karin Schöne

Projekt Linguaporta ma na celu budzić zainteresowanie nauką języków obcych w trójkącie trzech państw. Ma także na celu zbliżenie zainteresowanych językiem z różnego rodzaju instytucjami kulturalnymi i językowymi. Projekt ten jest wspierany przez Unię Europejską w ramach akcji Lingua 1. Cel ten jest realizowany poprzez trójjęzyczną platformę internetową „Linguaporta”, która jest wspierana przez cztery

uniwersytety z trzech państw, dwie szkoły językowe jak również przez stację Deutsche Welle i Radio Praga. Ludzie zainteresowani nauką jednego z trzech języków znajdą na tym portalu ofertę kursów językowych jak również informacje na temat pomocy dydaktycznych i porady jak korzystać w nauce języka z zasobów internetowych.

Członkowie projektu Linguaporta zamieścili na łamach portalu recenzje książek, słowników internetowych oraz stron www pomocnych w nauce języka. Równocześnie została oceniona oferta kursów języka Polskiego i Czeskiego dostępna na terenie Saksonii. Kursy oceniono według następujących kryteriów: poziom wiedzy niezbędny do uczestniczenia w danym kursie, forma prowadzenia zajęć, itd. Dzięki temu można znaleźć odpowiedni kurs dla siebie. Portal ten jest przeznaczony dla wszystkich, w szczególności jednak dla pracowników chcących podwyższyć swoje kwalifikacje, dla przedsiębiorców i studentów. W naszych działaniach nie ograniczymy się tylko do Internetu. Naszą akcję prowadzimy też poprzez stacje radiowe, organizujemy też różnego rodzaju imprezy informacyjne.

Centralna rola przypada tutaj świętą językowym organizowanym w trzech państwach. Pierwsza z tego typu imprez miała miejsce 3 kwietnia 2004 roku w Dreźnie. Podczas tej imprezy miało miejsce oficjalne otwarcie portalu <http://linguaporta.de>. Następnie w czerwcu 2004 został otwarty w Krakowie portal <http://linguaporta.pl>. 25 września zostanie oficjalnie przedstawiony w Pradze czeski portal <http://linguaporta.cz>.

Imprezy te mają dać impuls do poznawania języka i kultury trzech państw. Zainteresowani mogą się tutaj dowiedzieć o kursach językowych, o materiałach pomocniczych w nauce języka i o możliwościach wsparcia. Można wziąć udział w kursach dla początkujących lub przetestować swoją wiedzę w quizie trójkąta trzech państw. Imprezy te mają również na celu umożliwienie wymiany doświadczeń pomiędzy organizacjami kulturalnymi trzech państw. Podczas organizacji tego typu imprez natrafiliśmy na duże zainteresowanie ze strony wielu organizacji z naszego regionu jak również na powiązania naszego portalu z innymi stronami internetowymi. Współpraca z takimi organizacjami jest dla nas szczególnie ważna. Poprzez powiązania z organizacjami i fundacjami wspierającymi pobyty zagraniczne, możemy pomóc zainteresowanym takimi pobytami w sprawach organizacyjnych.

W trzeciej części pracy nad tym projektem będziemy się starać, aby ten portal również po oficjalnym zakończeniu w marcu 2005 był nadal aktualizowany. Kwestia podtrzymania aktualności portalu została rozpatrzona już w fazie projektowania. I tak np. istnieje możliwość samodzielnej aktualizacji danych dotyczących oferty kursów językowych przez poszczególne szkoły. W tym celu stworzono specjalne formularze do wprowadzania danych.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do odwiedzenia naszego portalu.

Linguaporta w sieci:

<http://linguaporta.de>, <http://linguaporta.pl>,
<http://linguaporta.cz>

Partnerzy:

- Technische Universität Dresden, Lehrzentrum für Sprachen und Kulturen
- Akademia Ekonomiczna we Wrocławiu, Studium Języków Obcych
- Uniwersytet Zielonogórski, Instytut Filologii Germańskiej
- Technická Univerzita v Liberci, Katedra cizích jazyků
- Ceska internetova jazykova skola Factum CZ, s.r.o. Praha
- Szkoła Języków Obcych Glossa, Kraków
- Radio Prag, Deutsche Redaktion

Kontakt

TU Dresden
Karin Schöne
Lehrzentrum für Sprachen und Kulturen
"Sprachenportal im Dreiländereck"
01062 Dresden
Tel.: 0049 (0) 351 - 463 32 669
Fax: 0049 (0) 351 - 463 37 218
E-Mail: karin.schoene@call.tu-dresden.de

„Język Polski/ Czeski kontra Angielski?”

Jakiego języka mamy się uczyć?

Marie-Louise Arlt, Karen Barthel, Katrin Gellrich, Sandra Mikoleit

Sieci pojawiają się w wielu dziedzinach naszego życia. Wszystko jest w jakiś sposób powiązane z innymi rzeczami. Czemu służą takie sieciowe powiązania? Po co nam to?

To pytanie postawiliśmy sobie my, uczennice saksońskiego Gimnazjum St. Afra Meißen, w ramach naszego tygodniowego projektu. W ramach tego tygodnia mieliśmy szansę zapoznania się z siecią edukacyjną PONTES, jak również poznania różnych projektów realizowanych w ramach warsztatów pod nazwą „Sąsiedztwo i Język”. Pierwszy z w sumie trzech dni poświęciliśmy na grillowanie ze studentami Uniwersytetu Neiße-University. Na uniwersytecie tym studiuje po 10 studentów z Polski, Niemiec i Czech. Studenci tego uniwersytetu studiuja przez dwa semestry na Politechnice w Libercu (Czechy), dwa semestry na Politechnice we Wrocławiu. Następnie odbywają semestralną praktykę w jednym z krajów i na koniec studiuja jeden semestr w Szkole Wyższej Zittau/Görlitz. Do tej pory istnieje na tej uczelni tylko jeden kierunek: „Informacja i komunikacja”. Językiem wykładowym jest angielski. Studenci rozumieją jednak języki swoich sąsiadów. Sabina z Niemiec nie wie jeszcze dokładnie jak wykorzysta tą umiejętność, jest jednak tak jak Rafał z Polski i Martin z Czech przekonana, że mieszkańcy rejonów granicznych powinni znać język sąsiada.

Tego samego zdania jest też Polka pani Brückner: „Po Angielsku można wszystko omówić, jednak nigdy nie pozna się osobowości drugiego człowieka” Pani Brückner oprowadzała nas pewnego przedpołudnia po Görlitz i po Zgorzelcu.

W Görlitz odwiedziliśmy Szkołę Podstawową am Fischmarkt, która od czterech lat oferuje naukę języka Polskiego. Lekcje prowadzone są przez panią Wojciechowską. Oficjalnie nie ma programu nauczania, nie ma też pomocy naukowych. Wszystko trzeba samemu

opracować. Pomimo malejącej ogólnej liczby uczniów w szkole, rośnie zapotrzebowanie na naukę języka Polskiego. W nowym roczniku będą trzy klasy z językiem Polskim i z tego powodu poszukuje się pilnie nauczycieli. Tych problemów nie ma u naszych sąsiadów Polaków i Czechów. Tam nauczany jest niemiecki często jak pierwszy lub drugi język obcy. W odwiedzionym przez nas Przedszkolu nr 3 w Zgorzelcu jest wielu chętnych do nauki języka Niemieckiego. Obserwowaliśmy przedszkolaków przy nauce niemieckich piosenek i prze nauce kolorów i nazw zwierząt. Zauważyliśmy przy tym trójkę niemieckich dzieci. Przedszkolanka twierdzi, że poprzez codzienny kontakt z językiem szybko uczą się Polskiego.

To co dzieciom przychodzi z łatwością, nie zawsze jest proste dla dorosłych. Ponieważ nauka poprzez osłuchanie się nie daje takich rezultatów jak wśród dzieci, oferowane są przez Euro-Schule z Görlitz kursy Czeskiego i Polskiego. Także tutaj obserwuje się wzrost zainteresowania tymi językami. Jednak tutaj widać także szczególnie wyraźnie, że język Angielski dominuje.

Po doświadczeniach zdobytych podczas naszego tygodniowego programu, możemy z całą pewnością stwierdzić, że opłaca się uczyć języka i poznawać kulturę naszych sąsiadów Czech i Polski. Choćby po to, aby poprzez proste pozdrowienie w ojczystym języku „wywołać uśmiech na twarzy drugiego człowieka” jak to powiedział Rafał.

Na koniec chcieliśmy podziękować pani Dr Gellrich kierownicze projektu PONTES, za przedstawienie nam działalności sieci, a także za zorganizowanie nam tego tygodnia. Na podziękowania zasługują również pracownicy warsztatów PONTES „Sąsiedztwo i Język” pani Brückner i pan Woite za oprowadzenie po Görlitz i za wiele ciekawych uwag. Chcieliśmy także podziękować pani dr Dippe i pani dr Wagenknecht z Euro-Schule i Eurobibliothek w Görlitz oraz wszystkim innym instytucją które mieliśmy przyjemność odwiedzić. Podziękowania także dla pana Piwko za oprowadzenie po St. Marienthal.

Ogólno Niemiecki Konkurs Języków Obcych 2005

Okres składania zgłoszeń rozpoczęty

Mathias Piwko

Ogólno Niemiecki Konkurs Języków Obcych należy z liczbą uczestników wynoszącą rocznie około 20.000 do największych tego typu imprez w Niemczech.

Konkurs ten został powołany do życia w roku 1979 przez Związek Fundatorów dla Niemieckiej Nauki i jest finansowany przez Ministerstwo Nauki i Edukacji oraz przez Związek Fundatorów. Pieczę nad konkursem sprawuje Prezydent Republiki Federalnej Niemiec. Konkurs jest wspierany przez ministrów kultury poszczególnych landów. Konkurs ten ma na celu zachęcenie młodych ludzi do zajmowania się nauką języków obcych i to zarówno w ramach zajęć szkolnych jak i we własnym zakresie.

jednak, że uczą się danego języka dopiero od 9 klasy. Temat: „Chwileczkę łączę” jest podstawą konkursu dla uczniów klasy 8 i starszych. W konkursie krótkich historyjek muszą wymyślić na ten temat krótkie wypracowanie (Maks. 2 strony = 5000 znaków)

Dodatkowe informacje dotyczące konkursu (oraz przykładowe zadania w języku Polski i Czeskim na stronie:

www.bundeswettbewerb-

Kto natomiast lubi wyzwania, powinien spróbować się w konkursie wielo językowym: dwa języki i cztery rundy wymagają bardzo dobrych znajomości językowych. Konkurs ten jest rozgrywany także dla języka Polskiego i Czeskiego. Uczestnictwo w konkursie rozwija obok umiejętności językowych, dodatkowo umiejętność komunikacji i kooperacji z innymi uczestnikami. Kompetencje te są rozwijane poprzez wspólne rozwiązywanie zadań i poprzez stosowanie w praktyce różnych strategii rozwiązywania problemów. Dla najlepszych uczestników konkursy z danego kraju przewidziano nagrody pieniężne oraz rzeczowe. Najlepsi uczestnicy zostaną dodatkowo nagrodzeni wyjazdami na zagraniczne wycieczki językowe jak również wyjazdami na międzynarodowe seminaria. Jedną z nagród jest obóz letni w USA. Najlepsi z najlepszych pojadą dodatkowo na turniej językowy.

Kontakt

Bundeswettbewerb Fremdsprachen
Postfach 20 02 01
53132 Bonn
Tel.: 0228 - 959 15 - 30
Fax: 0228 - 959 15 - 19
E-Mail: info@bundeswettbewerb-fremdsprachen.de

Terminy składania zgłoszeń

Konkurs grupowy	do 6.10.04
Konkurs pojedynczy	do 6.10.04
Konkurs wielo językowy	do 6.10.04
Konkurs grupowy dla Szkół Zawodowych	do 31.01.04
Konkurs krótkich historyjek	do 6.12.04
Konkurs wschodnioazjatycki	do 31.01.05

Istnieje wiele możliwości wzięcia udziału w tym konkursie, w zależności od zainteresowań czy też umiejętności danego uczestnika. Wyróżniamy konkurs pojedynczy i grupowy. Mamy też konkurs wielo językowy oraz konkurs polegający na napisaniu krótkiej historyjki. I tak na przykład w konkursie grupowym klas szkolnych od 6 do 10 chodzi o to, aby przygotować obcojęzyczną prezentację. Najczęściej prezentacja ta ma formę krótkiego filmu, w którym obok zdolności i umiejętności językowych prezentowane są zdolności twórcze uczestników konkursu. Konkurs pojedynczy jest przeznaczony dla klas 9 i 10 oraz dla najbardziej uzdolnionych uczniów klas 8. Uczniowie klasy 11 także mogą wziąć udział w tym konkursie po warunkiem

Literatura Polska i Czeska na co dzień**Mały zbiór książek oddany do użytku w Holzhof w Zittau**

Friedemann Herbig

Od połowy maja istnieje w Holzhof w Zittau mały zbiór książek. Czeska i polska literatura (w niemieckim tłumaczeniu) przeznaczona do codziennego czytania, czeka na czytelników.

Mamy tutaj do czynienia z Czeską i Polską Biblioteką, inicjatywami jednej z dużych niemieckich fundacji, Fundacji Roberta Boscha. Zajmuje się ona między innymi budowaniem porozumienia pomiędzy narodami. Poprzez inicjatywę pod nazwą „Czeska i Polska Biblioteka” fundacja ta pragnie dołożyć swoją cegiełkę w budowaniu porozumienia Czesko- Polsko- Niemieckiego. Zbiór ten

zawierający 72 książki, „...jest przewodnikiem przez literaturę i kulturę naszych sąsiadów. Zapraszając do interesującej wędrówki prowadzącej nie tylko do arcydzieł literatury, lecz także do jej tajemniczych zakamarków.” (Christa Rothmeier, Tłumacz i znawca języka Czeskiego, Wiedeń)

Zainteresowanych zapraszamy do zgłoszenia się w godzinach od 8 do 16 do Holzhof w Zittau na ulicy Görlitzer Straße 25. Można się także zameldować telefonicznie pod numerem 03583- 586881.

Życzymy miłej lektury.

„Ucz się języka sąsiada”

Zaproszenia na drugie PONTES-Forum Edukacyjne 2004

Dnia 6-tego października 2004 zapraszamy wszystkich zainteresowanych i zaangażowanych, którzy wpierają swoją pracą realizację wielojęzyczności w Euroregionie Nysa, do wymiany informacji i doświadczeń. Forum odbędzie się w Międzynarodowym Centrum Spotkań w St. Marienthal (Internationales Begegnungszentrum in St. Marienthal).

W centrum tego forum edukacyjnego stawiamy pytanie, jakimi sposobami można osiągnąć lepszą motywację zamieszkujących tutaj ludzi do uczenia się języków sąsiednich.

Do tego przedpołudniem zostaną dostarczone nowe impulsy przez kompetentnych ekspertów w dziedzinie kształcenia: prof. Peter Schmidt (Neisse-University), dr Antje Thiersch (Comenius-Institut Drezno), prof. Dieter Schulz (Uniwersytet Lepsig), dr Jolanta Szafarz (PWSZ Wałbrzych i mgr Kuncova (Euroškola Ceska Lipa).

Popołudniu można będzie w różnych warsztatach porozmawiać intensywniej. Wszystkie przygraniczne projekty i inicjatywy edukacyjne są wezwane do zaprezentowania się na „Rynku możliwości”, jak również dzięki temu do nawiązania nowych kontaktów.

„...po rozszerzeniu Unii Europejskiej na Wschód stał się Euroregion Nysa środkiem zjednoczonej Europy. Ta przewidziana fachowa konferencja obejmuje ważne punkty rozwoju tego regionu i wspiera zacieśnianie się edukacji, gospodarki i kultury w przygranicznych regionach. Ja traktuję to jako bardzo ważny krok do tego, aby przekazywanie od szkoły w inne obszary życia było tak efektywnie ukształtowane, jak to tylko możliwe. Właśnie wspólna współpraca edukacyjna jest do tego potrzebna. Dlatego obejmuję z przyjemnością protektorat nad Forum Edukacyjnym „Ucz się języka sąsiada”, który realizowany jest w ramach projektu PONTES.

Prof. dr Karl Mannsfeld,
Sächsischer Staatsminister für Kultus

Zgłoszenia:

Całkowity program forum wraz z formularzem zgłoszeniowym jest dostępny pod www.pontes-pontes.de
Zgłoszenia do 10-tego września 2004

Kontakt

Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal, PONTES-Agentur, Claudia Meusel
St. Marienthal 10, 02899 Ostritz, tel.: 0049 (0) 35823-77 252, Fax: 0049 (0) 35823-77 250
e-mail: ibz-pontes@t-online.de

Dziękujemy za finansowe wsparcie pracy sieci PONTES w roku 2004

Tutaj mogłoby również być Twoje logo!!!

Impressum

Redakcja

Biuletyn informacyjny „PONTES uczenie się w Europie i dla Europy” sierpień 2004
Biuletyn ukazuje się cztery razy do roku i może być bezpłatnie zamówiony w Agencji PONTES w formie drukowanej lub jako plik PDF.

Nakład: 1.000 egzemplarzy.

Wydawca:

Internationales Begegnungszentrum St. Marienthal (IBZ), PONTES-Agentur
St. Marienthal 10, 02899 Ostritz,
Tel.: 0049 (0) 35823-77 252, Fax: 0049 (0) 35823-77 250,
E-Mail: ibz-pontes@t-online.de, strona internetowa: www.pontes-pontes.de

Redakcja i wygląd:

Mathias Piwko, Tel.: 0049 (0) 35823-77 254, Fax: 0049 (0) 35823-77 250, E-Mail: ibz-piwko@t-online.de

EUROPÄISCHE UNION

Europäischer Sozialfond

